

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

Circulara d-lui prim-președinte al Inaltei Curți de casație către d-nii primi-președinți și președinți de tribunale.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea I: Nicolae Corivan cu Ministerul domeniilor.*

Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea III: Ministerul domeniilor cu N. Marinciu.

Curtea de apel din București, secțiunea II: D. Sandbrandt și Direcțiunea generală a loteriei de Stat cu Ion Igiroșanu.

Tribunalul Ilfov, secț. II: Vasilica Giuvara cu Ana Florescu.

Tribunalul Ilfov, secția comercială: Firma «Fotoglob», Iulius Grünfeld și Adolf Nissim cu Moritz S. Atlas și altul.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Otserbașie de d-l Siliu Rădulescu.*

Publicăm mai jos circulara d-lui prim-președinte al Inaltei Curți de casație către d-nii prim-președinți și președinți ai tribunalelor, menită a înălțura una din cauzele nenumăratelor amânări a proceselor pendinte la Inalta Curte. Toți justițiabilii vor fi mulțumiți de această îndreptare a procedurii de fapt ce azi e un mare prilej de străgăniri. Sperăm că aceasta se va face și la Curțile de apel, pentru judecarea neîntârziată a apelurilor.

Vedem aci un mare pas făcut pentru triumful principiului pus în noul cod de procedură civilă, că «acte de procedură trebuind să aibă un caracter de ordine publică, nu pot fi lăsate la îngrijirea exclusivă a părților prigonitoare (litigantes)». Cu alte cuvinte, acea mașină care pune în mișcare procesul de judecată, trebuie să fie lăsată în mod obligator în mâna judecătorului. Magistratul n'are numai misiunea pasivă de a asculta părțile pledante și a da hotărârea. El este dator ca să ajute — fie și din oficiu prin intervenția sa — pe părți pentru a începe judecata, constituirea instanței. În altfel, judecătorul ar avea rolul unui martor la un duel. Nu, judecătorul are și el o îndatorire impusă de funcțiunea sa: aceea de a împiedica șicana, străgănirea, tardivitatea dării hotărârii.

Vechia concepție a dreptului procedural francez este combătută chiar în Franța, cum s'a spus în scrieri și cuvântări la serbarea Centenarului Codului Napoleon la 1904. Azi, teoria ce expunem mai sus este susținută de noui scriitori asupra codului de procedură civilă franceză și practică în Germania și alte state.

Considerăm circulara ce publicăm ca un bun început și sperăm că magistratura tribunalelor și Curților, ajutată de toate Barourile, va întinde cât mai mult noua doctrină.

Direcțiunea

Circulara d-lui prim-președinte al Inaltei Curți de casație către d-nii primi-președinți și președinți de tribunale.

Domnule Președinte,

Judecarea unui însemnat număr din recursurile îndreptate în contra hotărârilor tribunalelor al căror termen de recurs curge dela comunicarea lor, se amână de această Inaltă Curte, chiar de mai multe ori, din cauză că nu se găsesc în dosarele tribunalelor trimise acestei Inalte Curți dovezile date de părți pentru primirea copiilor după sentințele atacate cu recurs, sau procesele-verbale de comunicare încheiate de agenții legali, pentru a se putea constata dacă recursurile sunt sau nu făcute în termen.

Aceste amânări au avut și au de urmare îngrămădirea recursurilor, și în consecință darea de termene foarte depărtate pentru judecarea lor, ceea ce pricinuește străgăniri ce sunt chiar ruinătoare pentru unii justițiabili, în procesele de valoare mijlocie, cum sunt acele dintre săteni, referitoare la pământuri date lor pe temeiul diferitelor legi de improprietărire.

Pentru a scuti pe justițiabili de aceste neajunsuri, vă rog, domnule greședinte, să binevoiți a pune îndatorire domnilor grefieri ai tribunalului ce prezidați, ca atunci când li se cer dosarele de fond la Inalta Curte de casație, să le trimită complectate cu dovezile date de părți de primirea copieii după sentința atacată cu recurs, sau cu procesele-verbale de comunicare încheiate de agenții legali, sau în caz de necomunicare, să ceară portăreilor tribunalului să certifice în scris că hotărârea nu s'a comunicat prin oficiul lor, alăturând la dosar această certificare.

Cum o mare parte din sentințele aduse în recurs sunt pronunțate de tribunal ca instanță de apel, și într'un asemenea caz comunicarea copieii după sentință se poate face și prin administrație, domnul grefier va îngriji, când portărele tribunalului certifică că sentința nu s'a comunicat prin oficiul său, ca să ceară dela funcționarii do-

miciliului recurentului, desemnați prin art. 66 combinat cu art. 95 ultim alineat din legea judecătorilor de ocoale însărcinați cu comunicarea acelor sentințe a tribunalului, să-i certifice prin adresă formală dacă sentința s'a comunicat recurentului prin mijlocirea lor, în ce zi s'a comunicat, sau că nu s'a comunicat, alăturând la dosarul tribunalului această certificare.

Pentru a înlesni domnilor grefieri îndeplinirea acestei din urmă îndatoriri, am luat dispozițiuni ca în adresa prin care grefa acestei Inalte Curți cere dosarul dela tribunal să se arate numele recurentului, pentru ca d-l grefer al tribunalului, luând cunoștință din dosarul tribunalului de domiciliul recurentului, să poată ști la care funcționar administrativ să se adreseze pentru a-i certifica în scris dacă hotărârea s'a comunicat sau nu prin mijlocirea sa, și în caz de comunicare la ce dată s'a comunicat.

Certificarea pe cari unii domni grefieri obicinuese să o facă prin adresa prin care înaintează Inaltei Curți dosarul tribunalului, asupra comunicării sau necomunicării sentinței atacată cu recurs, nu poate servi de bază constatării dacă recursul a fost sau nu făcut în termen, de oarece greferii n'au însărcinare dela lege să comunice părților copii după sentințele tribunalelor.

Prim-președinte, **G. N. Bagdat.**

Prim-grefier, **G. Bădulescu.**

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 1 Iunie 1909

Președința d-lui **G. N. Bagdat**, prim-președinte

Nicolae Corivan cu Ministerul domeniilor

HOTĂRNICIE. — CALITATEA DE PROPRIETAR. — CONDIȚIUNE ESENȚIALĂ PENTRU A CERE FACEREA UNEI HOTĂRNICII. — ART. 584 CODUL CIVIL..

IMORIL DOTAL. — ACȚIUNI RELATIVE. — EXERCITIUL LOR DE CĂTRE SOȚ. — CONDIȚIUNE DE VALIDITATE. — ART. 1242 CODUL CIVIL. — RESPINGERE.

¹ In conformitate cu art. 584 codul civil, numai proprietarul poate cere hotărnicia despre proprietățile lipite de moșia sa.

² Potrivit art. 1242 codul civil, bărbatul singur are exercitiul acțiunilor relative la imobilele dotale, însă pentru pornirea unei asemenea acțiuni, soțul trebuie să ia în mod expres această calitate în cererea în judecată.

No. 239. — Respins, ca nefondat, recursul făcut de **Nicolae Corivan** și alții, contra decizii Curței de apel din Iași, secțiunea II, No. 8 din 1908, dată în proces cu Ministerul domeniilor.

S'au ascultat: d-l avocat **P. Missir**, în desvotarea motivelor de casare; d-l avocat **V. Athanasovici**, în combatere.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere și violarea art. 1242 codul civil și 111 procedura civilă.

«Curtea respinge cererea de hotărnicie a moșiei Verinești, față de proprietatea vecină Lapoșul, aparținând Statului, precum și acțiunea în revendicare a terenului înclecat, pentru motivul că **N. Corivan**, care făcuse cererea de hotărnicie, deși coproprietar în moșie cu alte părți, nu avea proprietatea fâșiei de 70 de stânjeni care se găsește în imediata vecinătate cu Lapoșul, fâșie ce Curtea constată că aparținea soției reclamantului, **Alina Corivan**; că cererea de hotărnicie și acțiunea în revendicare nu pot fi admise, chiar dacă încetând din viață **Alina Corivan**, fiicele ei majore ce au moștenit-o, au venit în instanță, de oarece nu s'ar putea pretinde ca adevăratele proprietare să apară numai în instanța de apel.

«Curtea, judecând astfel, lasă la o parte, prin exces de putere, faptul constant pe care ea însăși îl stabilește, că **N. Corivan** era soț dotal: că așa fiind, nu se poate ignora calitatea lui de a reprezenta pe **Alina Corivan** la intentarea cererilor de hotărnicie și revenidicare, decât cu violarea art. 1242 codul civil. Că, dar, **N. Corivan** nu a făcut mențiunea expreșă a calității sale de soț dotal, pe care totuș implicit a invocat-o prin actul dotal citat de Curte, aceasta nu mai poate fi relevant înaintea instanței de apel, decât cu violarea art. 111 procedura civilă.

«Că, în fine, iarăși numai omițându-se, prin exces de putere, faptul constant că **Alina Corivan** a fost reprezentată de soțul ei dotal la prima instanță, se poate considera că fiicele ei apar pentru prima oară în instanța de apel, când în realitate ele vin să continue instanța angajată de autoarea lor».

Având în vedere că, prin deciziunea supusă recursului, Curtea de apel, admitând contestația făcută de Stat în contra hotărniciei moșiei Vernești-Șipoten, din județul Bacău, a anulat acea hotărnicie, în ce privește linia de hotar cu moșia Lapoșul a Statului; că, în același timp, s'a respins acțiunea în revendicare intentată de **Nicolae Corivan** în contra Statului;

Considerând că, pentru a decide astfel, Curtea de apel constată, în fapt, că 70 stânjeni din moșia în chestiune au fost constituiți dotă soției recurentului **Corivan**, acum decedată și reprezentată prin fiicele sale majore, recurențele **Șeptilici** și **Krupenski**, și că numai acei 70 stânjeni se învecinesc cu moșia Lapoșul a Statului; că, pe lângă aceasta, Curtea de apel mai constată că atât cererea de hotărnicie cât și depunerea planului și a cărței de hotărnicie a întregii moșii, în care se cuprind și cei 70 de stânjeni dotali, s'au făcut de **Nicolae Corivan**, în numele său personal, ca proprietar vecin al Statului;

Considerând că, în conformitate cu art. 584 codul civil, numai proprietarul poate cere hotărnicia despre proprietățile lipite de moșia sa;

Că, prin urmare, Curtea de apel a făcut o bună aplicare a acestui articol, când a admis contestația Statului la hotărnicia cerută de **N. Corivan**, în numele său, pentru motivul că porțiunea de 70 stânjeni din moșie, care

se mărginesc cu proprietatea Statului, nu eră proprietatea lui N. Corivan, ci a soției sale;

Considerând că, de asemenea, Curtea de apel nu a violat întru nimic art. 1242 codul civil, când a respins apărarea lui N. Corivan la contestația Statului, apărare bazată pe totalitatea terenului de 70 stânjeni și pe faptul că ficele sale, proprietate ale acestui teren constituit dotă mamei lor, au figurat în instanța de apel;

Considerând că este indiscutabil că, conform art. 1242 codul civil, bărbatul singur are exercițiul acțiunilor relative la imobilele sale dotale, însă pentru exercițiul unei asemenea acțiuni, soțul trebuie să ia în mod expres această calitate în cererea de judecată;

Considerând că, în sfârșit, Curtea de apel nu respinge apărarea lui N. Corivan pentru motivul că nu ar fi putut intența acțiunea relativă la imobilul dotat, ci pentru motivul că nu a lucrat în această calitate de soț dotal, ci în calitate de proprietar exclusiv, după cum se constată din cererile introductive de instanță și din concluziunile depuse la tribunal;

Că, în asemenea împrejurări de fapt și de drept, Curtea de apel nu a violat întru nimic art. 1242 codul civil;

Considerând că, cu drept cuvând a respins instanța de fond și mijlocul de apărare că ficele defunctei Alina Corivan, figurând în instanța de apel, trebuiesc considerate că au continuat o instanță angajată, în numele autoarei lor, întrucât Curtea de apel a constatat că prima instanță a fost legată prin cererea făcută de Nicolae Corivan, în numele său și ca proprietar personal al celor 70 stânjeni, dota soției sale, vecini cu moșia Statului;

Că, prin urmare, motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 16 Septembrie 1909

Președinta d-lui G. P. Petrescu, președinte

Ministerul domeniilor cu N. Marinciu

LEGEA DE URMĂRIRE.—BUNURI ALE STATULUI.—ARENDARE.—PĂTRIME SPRE ODIHNĂ.—DESPĂGUBIRE CONVENȚIONALĂ.—ART. 68, 69 ȘI 70 DIN CONDIȚIUNILE GENERALE DE ARENDARE.—CASARE.

Statul poate uză de legea de urmărire pentru despăgubirea convențională prevăzută de art. 71 din condițiunile generale de arendare, ca sancțiune pentru neîndeplinirea obligațiunei impusă arendașului de a lăsa în fiecare an spre odihnă o a patra parte din suprafața pământului de arătură, fără a-și stabili judecătorește creanța sa, întrucât constatarea câtimei nelăsată spre odihnă are a se face, conform art. 68 și 69 din condițiunile generale, cari formează legea părților, de un delegat al ministerului, față cu primarul local, iar această constatare

odată aprobată de minister, arendașul nu este admis a o contesta.

No 200. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul domeniilor, sentința tribunalului Dolj, secțiunea I, No. 480 din 1908, dată în proces cu N. Marinciu.

S'au ascultat: d-l avocat B. Mălcoci, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat A. Eliescu, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Eroare grosieră. Exces de putere. Violarea art. 1 din legea de urmărire și art. 51, 54, 65, 68, 69 și 71 din condițiunile generale pentru arendarea moșiilor Statului, publicate în *Monitorul Oficial* din 18 August 1901.

«D-l N. Marinciu, arendașul Statului al moșiei Ciocănarilor, din județul Dolj, în baza contractului de arendare din 17 Maiu 1902, în cursul anului agricol 1906—1907, a contravenit dispozițiunilor art. 65 din condițiunile generale pentru arendarea moșiilor Statului, publicate în *Monitorul Oficial* din 18 August 1901, și cari condițiuni fac parte integrantă din contractul de arendare, conform art. 3 din contract.

«Statul, constatând această contravențiune, în conformitate cu art. 68, 69 și 71 din condițiuni, a debitat pe N. Marinescu cu suma de 2425 lei, și întemeiat pe art. 54 din condițiuni și art. 1 din legea de urmărire, a urmărit pe N. Marinciu.

Contra acestei urmăriri, Marinciu făcând contestație la administrația financiară și apoi apelând decizia înaintea tribunalului Dolj, acest tribunal, prin sentința No. 480 din 24 Septembrie 1908, a anulat această urmărire spre a încasa o creanță a sa mai înainte de a fi stabilită judecătorește.

«Tribunalul, judecând astfel, comite o eroare grosieră, căci admite că suma ce Statul pretinde ca despăgubire, face obiectul unui litigiu, când pentru asemenea contravențiuni s'a stipulat în contract o despăgubire determinată și invariabilă, și comite și un exces de putere, căci nu ia în considerare, deși i s'a pus în vedere dispozițiunile art. 3 din contract și ale art. 51, 54, 65, 68, 69 și 71 din condițiunile generale pentru arendarea moșiilor Statului și ale art. 1 din legea de urmărire».

Având în vedere că, din sentința tribunalului Dolj, sect. I, No 480 din 1908, ce este supusă recursului, rezultă că intimatul în recurs, N. Marinciu, a fost urmărit de Stat pentru suma de 2425 lei, și anume pentru faptul că în calitate de arendaș al moșiei Ciocănarilor-de-Rudari, din județul Dolj, n'a lăsat ca odihnă, în anul 1906—1907, o câtime de 48 hectare și 5000 m. p. din pătrimea acelei moșii, contravenind astfel dispozițiunilor art. 65 din condițiunile generale pentru arendarea moșiilor Statului dela 23 Aprilie 1902;

Că numitul făcând contestațiune la administrația financiară, i-a fost respinsă, iar în urmă apelând deciziunea acelei administrațiuni, tribunalul i-a admis apelul și a anulat urmărirea, pe motiv că Statul nu poate uză de legea de urmărire spre a încasa creanța sa mai înainte de a fi stabilită judecătorește;

Considerând că, prin art. 54 din condițiunile generale pentru arendarea moșiilor Statului, se prevede că atât pentru neplata arendării și accesorile sale, cât și a or-

cărei datorii către Stat, derivând din contractul de arendă, potrivit acestor condițiuni, arendașul este supus legii de urmărire, fără nici o deosebire;

Că, potrivit art. 65 din susmenționatele condițiuni, arendașul este dator a lăsa în fiecare an, spre odihnă, o a patra parte din suprafața pământului de arătură al moșiei, iar sancțiunea acestui articol se găsește în art. 71 din aceleași condițiuni, după care arendașul care nu se va conforma acestei obligațiuni, va plăti Statului o despăgubire convențională de 50 lei de hectar;

Că constatarea cuantumului pătrimei nelăsate spre odihnă, urmează a se face conform art. 68, combinat cu art. 69 din condițiunile generale de arendare a moșiilor Statului, de către un delegat al Ministerului, față cu primarul local, iar această constatare odată aprobată de Minister, arendașul nu va fi admis a o contesta;

Considerând că convențiunile dintre părți formează legea lor;

Că, întrucât se constată, în speță, din dosarul cauzei, că urmărirea este făcută cu respectarea susmenționatele texte din condițiunile generale de arendare ale moșiilor Statului, rău tribunalul a anulat acea urmărire pe motiv că Statul, pentru a uză de legea de urmărire, trebuie să stabilească creanța sa judecătorește.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA II

Audiența dela 10 Februarie 1909

Președința d-lui I. E. Dobrescu, președinte

D. Sandbrand și Direcțiunea generală a Loteriei de Stat
cu Ion Igiroșanu

BUNURI MOBILIARE. — PROPRIETATEA LOR. — CONTESTAȚIE. — DISPOZIȚIUNILE ART. 1909 CODUL CIVIL.

LOTERIE. — LOZ. — PROPRIETATEA LUI. — CUI APARTINE. — PURTĂTOR ȘI JUCĂTOR — ART. 12 DIN REGULAMENTUL LOTERIEI DE STAT.

1° Potrivit dispozițiunilor art. 1909 codul civil, achizitorii obiectelor mobiliare nu sunt protejați de lege decât într'atât cât nici o circumstanță nu a fost de natură să deștepte într'ânșil bănuiala asupra legitimității posesiunii persoanei care le-a transmis acele obiecte.

2° Biletele de loterie nefiind niște titluri la purtător, Direcțiunea generală a Loteriei regale de Stat, în baza art. 12 din regulament, are dreptul să refuze purtătorului plata lozului eșit, când din regiștrele colectorilor rezultă că acest loz aparține unei alte persoane, de oarece această proprietate nu aparține purtătorului, ci jucătorului.

No. 9.— D. Sandbrand și Direcțiunea generală a Loteriei privilegiate pe clase a Regatului român, au făcut apel în contra sentinței tribunalului Ilfov, secția comercială, dată în proces cu Ion Igiroșanu.

S'au ascultat: d-l avocat N. Xenopol, în desvoltarea motivelor ambelor apeluri; d-l avocat Magnus Băileanu, în combateri.

Curtea,

Asupra apelurilor făcute de către D. Sandbrand și Direcțiunea generală a Loteriei privilegiate pe clase a Regatului român, în contra sentinței cu No. 1024 din 1908 a tribunalului Ilfov, secția comercială, apeluri declarate conexe de Curte;

Având în vedere că în discuțiune este acțiunea pornită de intimatul I. Igiroșanu la prima instanță, prin petițiunea înregistrată la No. 10080 din 1908, prin care tinde să fie obligați apelanții, în mod solidar, la plata sumei ce i se cuvine, în virtutea sfertului de loz cu No. 32930, care cu ocaziunea tragerei loteriei a III, clasa IV, din zilele de 17 și 18 Martie 1908, a câștigat a patra parte din suma de 70.300 lei, și pe care intimatul l-a cumpărat dela jucătorul I. St. Thettoianu, în ziua de 26 Martie 1908, cu actul de vânzare sub semnătură privată, aflat la dosar în copie;

Având în vedere că tribunalul, prin sentința apelată, a admis acțiunea intimatului Igiroșanu, a obligat pe Direcțiunea generală a loteriei privilegiate pe clase a Regatului român să plătească numitului 14.060 lei, sumă cuvenită în baza sfertului de loz menționat mai sus și constatând că această sumă a fost consemnată de Direcțiune sub recepisa Casei de depuneri cu No. 87.527, a obligat pe colectorul D. Sandbrandt să plătească intimatului 200 lei cheltueli de judecată;

Având în vedere că, înaintea Curței, ca și la prima instanță, ambii apelanți, atât colectorul Sandbrandt, cât și Direcțiunea generală a loteriei, s'au opus la admiterea acțiunii intimatului, invocând următoarele mijloace de apărare, azi motivele de apel: 1) oferta făcută de colectorul Sandbrandt jucătorului Thettoianu, autorul intimatului, pentru vânzarea lozului în discuțiune, a fost sub condițiunea acceptării și achitărei prețului din partea cumpărătorului înainte de tragerea lotăriei, care a avut loc la 18 Martie 1908, și sub sancțiunea pierderii dreptului la câștig, în cazul contrar; că Thettoianu neacceptând vânzarea și neachitând prețul în termen util, nu poate reclama astăzi valoarea lozului; 2) pretinsa vânzare intervenită între Thettoianu și intimatul Igiroșanu, în urma tragerei loteriei, când mai erau numai șapte zile până la incasarea câștigului, nu schimbă întru nimic situațiunea lucrurilor și nu împiedică pe apelanți să opună acestuia din urmă mijloacele de apărare pe care le-ar opune lui Thettoianu, de oarece această vânzare este simulată.

In ce privește primul motiv :

Având în vedere că, din corespondența urmată între apelantul Sandbrandt și Thettoianu și în special din scrisoarea adresată de acesta din urmă lui Sandbrandt la 12 Martie 1908, rezultă în mod neîndoios pentru Curte, pe de o parte, că tratativele pentru vânzarea sfertului de loz cu No. 32.930 s'au făcut între Sandbrandt și Thettoianu prin corespondență, iar pe de altă parte, că Sandbrandt făcea vânzarea, sub condițiunea rezolutorie a plății prețului înainte de data tragerii loteriei;

Că, tot din această scrisoare, coroborată cu presumpțiunea gravă a restituirii lozului de către Thettoianu lui Sandbrandt, în ziua de 19 Martie 1908, presumpțiune rezultând din faptul opririi și luării înapoi dela oficiul poștal Zătreni, chiar în acea zi și imediat după publicarea rezultatului tragerii a plicului de scrisoare adresată lui Sandbrandt, astfel după cum reese din atestările făcute de dirigintele acelui oficiu pe petițiunea adresată de Sandbrandt Direcțiunei generale a poștelor în ziua de 29 Martie st. v. 1908, rezultă asemenea în mod neîndoios că Thettoianu nu numai că nu a achitat prețul lozului înainte de tragerea loteriei, dar nici nu a acceptat vânzarea pe care Sandbrandt i-o oferă;

Că, dar, din acest punct de vedere, opunerea apelanților este întemeiată.

In ce privește al doilea motiv:

Considerând că, la înămpinarea intimatului Igiroșanu că dânsul a cumpărat lozul în discuțiune dela Thettoianu și ca atare nu i s'ar putea opune de către apelanți excepțiunile pe cari dânsii ar fi în drept să le opună primului cumpărător, aceștia obiectează că vânzarea invocată de intimat este simulată și că Igiroșanu nu este decât un *prête-nom* al lui Thettoianu;

Considerând că, într'adevăr, intimatul pretinde că a cumpărat biletul de loterie dela Thettoianu în ziua de 26 Martie 1908; or, chiar în aceeași zi, după cum reese din copia după petiția aflată la dosor, Thettoianu reclamase Direcțiunei spre a lua măsuri să i se plătească valoarea biletului care câștigase la tragere, și este greu de admis că dânsul, fără să aștepte rezultatul reclamațiunei făcute, să fi vândut imediat biletul lui Igiroșanu, cu o pierdere de peste trei mii lei, când, dacă eră în drept, peste șapte zile ar fi încasat întreaga sumă de 14.060 lei;

Că, pe de altă parte, este imposibil de admis că intimatul Igiroșanu să fi numărat lui Thettoianu suma de 11.000 lei pentru biletul în discuțiune și să nu fi avut bănueli serioase față de prețul redus ce i se oferea de acesta și fără să fi făcut vre-o cercetare în acest scop, nici la Direcțiunea loteriei, — căci afirmațiunea contrară a intimatului nu a fost cu nimic dovedită — și nici mai ales la colectorul Sandbrandt, dela care Thettoianu cumpărase biletul și a cărui stampilă se vede pusă pe el;

Că, din toate aceste împrejurări de fapt, rezultă pentru

Curte o presumpțiune puternică și de natură a naște probabilitatea că pretinsa vânzare dintre Thettoianu și Igiroșanu nu a avut loc; că este vorba de o vânzare simulată și că în realitate Igiroșanu nu este decât un *prête-nom* al lui Thettoianu;

Că, dealtfel, nu se poate susține, cum pretinde intimatul, că biletele de loterie ar fi niște simple titluri la purtător și că Direcțiunea ar fi obligată să-l plătească aceluia care îl prezintă, fără să mai cerceteze legala lui posesiune, da oarece, pe lângă că ele nu aparțin purtătorului, ci jucătorului care e trecut cu numele său în registrele colectorilor, regulamentul loteriei, prin art. 12, prevede că Direcțiunea loteriei își rezervă dreptul de a constata proprietatea legală a biletului prezentat;

Că încă dispozițiunea art. 1909 codul civil nu protejează pe achizitorii obiectelor mobiliare, decât într'atât întrucât nici o circumstanță nu a fost de natură să deștepte într'ânșii bănuiala asupra legitimității posesiunii persoanei care le-a transmis acele obiecte;

Că, față cu cele mai sus arătate, și cel de al doilea motiv invocat de apelanți este întemeiat și în consecință acțiunea intimatului urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Semnăți: I. E. Dobrescu, M. Gr. Ciocărdia, V. Antinescu, G. Buzdugan, D. Mavrodin.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA II

Audiența dela 10 Octombrie 1909

D-l Gr. Pherekyde, judecător-unic

Vasilica Giuvara cu Ana Florescu

URMĂRIRE IMOBILIARĂ. — CREDITOR IPOTECAR. — ORDONANȚĂ DE ADJUDECARE. — OMISIUNE. — ANULARE.

Creditorul ipotecar care a fost lezat printr'o ordonanță de adjudecare obținută cu omisiunea sa, după urmărirea făcută alt creditor, poate cere anularea acelei ordonanțe pe celea dreptului comun, făcând dovada fraudei.

Tribunalul,

Având în vedere cererea d-nei Vasilica Giuvara, introdusă cu petițiunea înregistrată la No. 43801 din 1909, prin care tinde a se declara nulă și de nul efect ordonanța de adjudecare a tribunalului Ilfov secția de notariat, No. 1891 din 1905, obținută de d-na Ana Florescu;

Având în vedere cererea reconvențională a d-ei Ana Florescu, cu consințământul soțului său Niță Florescu, introdusă în ședința din 15 Februarie 1908, prin care tinde a se declara de tribunal delăsarea în plina sa proprietate și posesiune a imobilului adjudecat prin ordonanța No. 1891 din 1905, d-na Giuvara neavând asupra acelui imobil nici un drept din ordonanța de adjudecare No. 1887 din 1906 atribuitului Ilfov secția de notariat;

Având în vedere, că faptele sunt următoarele: D-na Vasilița Giuvăra, încheie în anul 1900 un act de ipotecă cu Niță Florescu, prin care act d-na Giuvăra dă cu împrumut suma de 42.000 lei, iar Niță Florescu ipotecează creditoarei mai multe imobile, printre care și «imobilul prevăzut la litera c, imobilul din str. 11 Iunie fost No. 44, actualmente No. 40, având față pe str. 11 Iunie, pe o întindere de 11. 90 m, formând colț cu str. Gramont, pe care iarăși are fațada pe o întindere de 72. 80 m, mărginindu-se cu alt teren al meu, care are No. 12 și pe care l-am cumpărat dela d-nu Perietzeanu, partea locului opusă stradei Gramont, se mărginește cu moștenitori Brătescu, tot terenul are suprafața de 685 m. p. și 70 c. m.».

În anul 1903, pe baza unei hotărâri de separațiune de patrimoniu, d-na Florescu pune în vânzare imobilul soțului său și nefăcându-se citarea d-ei Giuvăra, creditoarea ipotecară obține ordonanța No. 1-91 din 1905, prin care se adjudecă asupra sa imobilele din str. Gramont No. 38 și 38 bis, învecinându-se cu strada, cu Căpitan Mărgăritescu, la stânga cu Niță Florescu și în fund cu moștenitorii Brătescu. În ziua de 19 Iulie 1905 d-na Florescu se pune în posesiune asupra imobilului adjudecat.

În anul 1905, d-na Giuvăra, pe baza actului său de ipotecă, scoate în vânzare imobilul care este afectat și obține ordonanța No. 1887 din 1906, care, după actele de procedură conține adjudecarea imobilului din București str. 11 Iunie No. 40 fost 44, colț cu str. Gramont, loc viran, învecinându-se cu str. 11 Iunie, str. Gramont, proprietatea Brătescu și o altă proprietate a debitorului.

Având în vedere că d-nu Giuvăra cerând a fi pusă în posesiune în ziua de 28 Iulie 1906, asupra imobilului adjudecat, astfel cum este descris în actul de ipotecă, iar nu astfel cum este descris în ordonanța de adjudecare, portărelul îi refuză de a se conforma cererii sale și întocmește un proces-verbal pe baza ordonanței;

Având în vedere că d-na Giuvăra nemulțumită de această punere în posesiune se adresează tribunalului de notariat, în camera de consiliu, și obține, după o expertiză încuviințată de tribunal, un jurnal de rectificare, cu citarea părților conform art. 104 pr. civilă, prin care tribunalul explică că imobilul adjudecat nu este un loc viran, cum se prevede în afpte, ci un imobil cu clădiri, arătând și numărul camerilor, dimensiunile, laturile și suprafața terenului, iar pe baza acestui jurnal d-na Giuvăra este pusă în posesiune pe întreg imobilul în ziua de 1 Noembrie 1906;

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților, precum și actele din dosar;

Având în vedere că chestiunea dedusă în judecată este aceea d'a se ști, care sunt mijloacele de recurs a unui creditor ipotecar în contra unei ordonanțe de adjudecare, obținută cu omisiunea sa asupra unui imobil sau unei porțiuni de imobil supus ipotecei sale;

Considerând că legiuitorul, cu ocaziunea revizuirii procedurii civile din 1900, lăsând la o parte vechiul art 565 pr. civilă și art. 1818 codul civil, printr'o inovațiune care apropie textele noi cu textele similare streine, a mărit efectele ordonanței de adjudecare, dându-i o importanță mult mai însemnată;

Că, reformând textele din codul civil, după care o sarcină omisă rămâne asupra imobilului, cu facultatea pentru cumpărător de a se întoarce în contra grefierului neglijent, reformând vechiul art. 565 pr. civilă, după care, adjudecațiunea nu transmite adjudecatarului decât drepturile ce avea și urmăritul asupra lucrului vândut, legiuitorul din 190 / stabilește prin noul art. 565 pr. civilă o purgă completă a privilegiilor și ipotecilor, iar prin art. 568 pr. civilă, stabilește o prescripțiune liberatorie în contra cărei cereri de o evicțiune în termen de cinci ani dela executarea ordonanței;

Considerând că din apropierea acestor texte și din argumentele trase din noul art. 506 pr. civilă, se vede că creditorul ipotecar omis la adjudecare și care n'a intervenit la timp, vede dreptul său înlăturat, căci ordonanța de adjudecare purgează ipoteca sa și n'are un desmembrament al proprietății pentru a întrerupe prescripțiunea prevăzută de art. 568 pr. civilă, astfel că nu-i rămâne decât dreptul de a cere calocarea sa la tabloul de distribuire al prețului eșit la licitațiune;

Că dar, în starea legislațiunii actuale nefiind prevăzut nici recursul în contra grefierului (art. 505), nici în contra judecătorului-comisar (art. 506 bis), se poate zice că, creditorul ipotecar omis, se vede sacrificat și că aceasta s'a făcut față de interesul general de a se consolida efectele adjudecațiunii și de a mări prețul imobilelor scoase la licitație, iar creditorul lezat nu s'ar putea plânge în contra judecătorilor săi, decât pe baza dreptului comun, făcând dovada culpei;

Considerând, în speță, că se constată din expertizele făcute, că primul adjudecatar, cu o creanță posterioară a obținut aproximativ jumătate din imobilul ipotecat pe numele adjudecatarului al doilea;

Că, în drept, dacă ipoteca a fost purgată prin adjudecațiunea d'întăiu, creditorul ipotecar este spoliat de gașul său;

Că însă, în speță, fie din neglijența creditorului ipotecar urmăritor, fie din orce altă împrejurare, se constată din actele de procedură, din afpte și din expresiunile ordonanței de adjudecare că s'a scos în vânzare imobilul din str. 11 Iunie No. 40 fost 44, colț cu str. Gramont, loc viran, astfel că ne aflăm în ipoteza similară cu cea în care creditorul, având două imobile afectate, n'a vândut decât unul, rectificarea făcută de tribunal în camera de consiliu fiind o adevărată ordonanță nouă și nepunându-se ține în seamă;

Că, în această ipoteză, chiar dacă creditorul urmăritor n'a făcut nici o rezervă cu ocaziunea depunerii prețului,

n'a pierdut dreptul de a se despăgubi pentru restul creanței sale asupra celui alt imobil;

Că, mai departe, în speță, facultatea creditorului ipotecar d'a urmări întreg imobilul afectat rezultă și din modul cum s'a obținut de debitor în complicitate cu soția sa, cealaltă ordonanță de adjudecare;

Că, în această privință fraudă este patentă și persistentă și examinarea ei nu merită o lungă dezvoltare. Într'adevăr, coluziunea dintre soția este un mijloc clasic de a readuce în folosința soțului printr'o separațiune ingenioasă de patrimoniu, o avere complet operată;

Că confuziunea între cele două imobile nu s'a putut face decât prin manoperiile soților, care în ajunul procesului-verbal de situație, au despărțit imobilul prin uluci, făcând astfel pe portărel să creadă, vecinătățile rămânând cu același nume, că are în fața sa două imobile, unul viran, iar cealt cu clădiri; că această convingere a portărelului a fost întărită prin împrejurarea că debitorul, într'o stradă nenumerotată de primărie, a avut grije la timp să numereze imobilul astfel despărțit cu numere deosebite;

Că, în sfârșit, coluziunea soției mai reese dtr'un act primordial al procesului: în cererea reconvențională soția susține că reclamantul cere imobilul cu clădiri, nesupuse gagiului său, fapt desmințit prin simpla citire a actului de ipotecă și printr'o expertiză elementară;

Că dar ordonanța obținută de d-na Ana Florescu, fiind isbită de fraudă, poate cu succes d-na Giuvara să ceară nulitatea ei; că însă, încetând dreptul unde încetează interesul, nu poate cere nulitatea actului decât în ceace o privește;

Că astfel urmează a se admite acțiunea reclamantei, a se respinge acțiunea reconvențională, rămânând ca d-na Giuvara să exerciteze pe altă cale dreptul său asupra imobilului în litigiu.

Pentru aceste motive, admite acțiunea.

Semnat Gr. Pherekyde.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența dela 16 Iunie 1909

D-l C. H. Rosetti, judecător-unic

Firma «Fotoglob», Julius Grünfeld și Adolf Nissim
cu Moritz S. Atias și altul

SOCIETATE ÎN PARTICIPAȚIUNE. — MIZĂ SOCIALĂ. — LICHIDARE. SECUESTRU ASIGURĂTOR. — LIPSĂ DE RAPORTURI DE CREDITOR ȘI DEBITOR. — ART. 673 PR. CIVILĂ. — ART. 907 CODUL COMERCIAL.

Miza depusă într'o societate în participațiune, constituie un patrimoniu social în indiviziune, iar nu o creanță în sensul legal al cuvântului, pentru a se putea cere și obține în baza ei un sechestru asigurator.

No. 641. — S'au ascultat: d-l avocat C. Cernescu, în dezvoltarea motivelor de contestație; d-l avocat C. L. Naumescu, în combateri.

Tribunalul,

Având în vedere contestația făcută de firma «Fotoglob», Julius Grünfeld și Adolf Nissim contra sechestrului asigurator înființat de portărel prin procesul-verbal cu data 4 Iunie 1909, după cererea d-lor Moritz S. Atias și Albert Steiner;

Având în vedere că prin jurnalul No. 4704 din 1909 tribunalul, după cererea intimaților Moritz S. Atias și Albert Steiner, pe lângă acțiunea intentată de aceștia contra firmei contestatoare «Fotoglob», Julius Grünfeld și Adolf Nissim, și a cautiunei de lei 3000 depusă la Casa de depuneri în recipisa No. 273 din 1909, a ordonat sechestrul asigurator asupra oricărei averi mobile, aparate, tablouri, etc. a debitorilor Julius Grünfeld și Adolf Nissim, constituiți sub firma »Fotoglob» cu sediul în B-dul Academiei, până la concurența sumei de 9000 lei, cu procente și cheltueli ce numiții debitori au să dea d-lor Moritz S. Atias și Albert Steiner;

Având în vedere, că după dispozițiunile art. 613 procedura civilă combinat cu art. 907 codul comercial, pentru ca un sechestrul asigurator să poată fi cerut și obținut, urmează neapărat să existe raporturi de creditor și debitor;

Având în vedere că din contractul de societate cu data 20 Ianuarie 1909 intervenit între părți și care face obiectul acțiunii principale pe baza căreia s'a înscuvințat înființarea sechestrului asigurator ce se contestă astăzi, nu rezultă că ar exista asemenea raporturi de creditor și debitor, din contra prin însăși acțiunea pârâții recunosc existența între părți a unei asociațiuni în participațiune în virtutea sus zisului contract, cerând rezilierea lui și lichidarea societății spre a-și putea recăpăta miza socială de lei 9000 care nu este alta decât pretinsa creanță din cererea de sechestrul;

Având în vedere că e învederat că suma de 9000 lei departe de a fi o creanță în sensul legal al cuvântului, constituie, din contra, un patrimoniu social în indiviziune, iar contractul în chestiune subzistă încă în toate efectele sale, termenul nefiind încă expirat, căci prin art. 11 din contract se stipulează că nici una din părți nu se va putea retrage în cursul contractului;

Că în ce privește execuția provizorie, tribunalul apreciind asupra împrejurărilor și felului comerțului contestatorilor, urmează a o admite în conformitate cu art. 129 alin. 8 procedura civilă.

Pentru aceste motive, admite.

Semnat, C. H. Rosetti.

GRIGORE V. MANIU. — Explicațiuni teoretice și practice asupra Codului de comerț Român, Volumul III, cuprinzând legile privitoare la persoana comerciantului și noțiuni relative la fondul comercial. — Tipogr. Gutenberg, Ioseph Göbl, București, 1909.
Preț 12 Lei.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE CASAȚIUNE DIN FRANȚA

15 Martie 1909

LUCRU JUDECAT. — JURISDICTIUNE REPRESIVĂ. — INFLUENȚĂ ÎN CIVIL. — FALȘ. — ACHITARE.

Dacă nu este permis tribunalelor a nu ține seamă de ceea ce s'a decis în chip necesar și cu certitudine de o jurisdicțiune represivă, aceste tribunale își păstrează totuși deplina lor libertate de apreciere, ordecâteori ele nu hotărăsc nimic care să nu se concilieze cu ceea ce s'a judecat de justiția criminală.

În special, judecătorul civil poate, fără a se pune în contradicție cu hotărîrea Curței cu jurați care a achitat pe un individ acuzat de falș și întrebuințare de piesă falșă, să decidă că semnătura pusă pe această piesă este falșă, dacă această declarațiune nu pune în sarcina individului achitat nici o imputabilitate directă cu privire la această falșificare de semnătură

(Din *Pand. Périod.* VI și VII, pag. 312, 1909).

Observație. — S'a judecat în sensul deciziei de mai sus, că verdictul de neculpabilitate dat asupra unei acuzațiuni de falș, nu poate face obstacol ca piesa incriminată să fie apreciată și judecată de judecătorul civil în toată independența, din punctul de vedere al sincerității sale. (C. Paris, 9 oct. 1885, S. 1887. 2. 169. — P. 1887. 1. 979; Cas. fr. 19 april 1886, S. 1890. 1. 374. — P. 1890. 1. 923).

Declarațiunea de neculpabilitate, pronunțată de jurați în privința unei acuzațiuni de falșificarea unui proces-verbal, nu poate fi invocată ca constituind autoritatea lucrului judecat în contra contestațiunii făcută în urmă înaintea instanțelor civile, că același proces-verbal ar fi falș, căci acea declarațiune de neculpabilitate a putut fi întemeiată pe considerațiunea că nu existase intențiune criminală din partea acuzaților (C. București, I, 22 Septembrie 1893, *Dreptul* No. 68 din 1893). S'a decis, cu toate acestea, că deși este adevărat că o hotărîre pronunțată în criminal are autoritatea lucrului judecat numai în ceea ce privește existența delictului și culpabilitatea individului condamnat, dar nimic nu împiedică pe partea lezată prin acel delict să-și întemeieze acțiunea ce ar intentă în urmă în civil pe faptele cari au făcut obiectul urmăririi criminale.

Astfel, când instanța criminală a stabilit falșitatea unui act de vânzare, partea care se servă de el nu mai poate susține, cu ocaziunea procesului civil ulterior, că acel act este bun și că ar constitui pentru dânsa un titlu de

proprietate. (Cas. I, No. 219 din 1893, Bulet. 1893, pg. 375). Hotărîrea însă pronunțată de instanțele represive care achită pe prevenit atât de pedeapsa corporală cât și de pretențiunile civile formulate de partea civilă regulat constituită, se poate opune ca constituind lucru judecat înaintea instanțelor civile sesizate din nou de către reclamant, dacă noile sale pretențiuni întrunesc toate elementele cerute de art. 1201 codul civil (Cas. civ. No. 89 din 1869, Bulet. 1869, p. 123. — C. Focșani, II, No. 104 din 1884, *Dreptul* No. 49 din 1885). Autoritatea lucrului judecat în penal, nu poate să influențeze asupra civilului, când faptele cari s'au judecat în penal și în urmă în civil sunt cu totul deosebite și nu există nici o contrarietate între hotărîrea pronunțată în penal și cea pronunțată pe cale civilă (Cas. II, 9 Octombrie 1896, Bulet. p. 1405). Lucru judecat în penal, fie pentru existența sau neexistența faptului imputat, fie pentru participarea sau neparticiparea prevenitului la acest fapt, are o influență suverană asupra soartei acțiunii civile. De unde rezultă că acțiunea civilă nu se poate exercita față de prevenitul achitat decât numai în cazurile în cari declarațiunea de neculpabilitate nu exclude ideea unui fapt de care prevenitul are să răspundă către partea civilă, în așa fel că căutarea sau proba acestui fapt să nu poată duce la o contrazicere între ceea ce a fost judecat și ceea ce se va judeca în urmă în civil (Cas. I, 8 Febr. 1899, Bulet. p. 110; Trib. Roman, 5 Aprilie 1905, *Dreptul* No. 59 din 1905; Trib. Iași, II, 1 Decembrie 1907, *Dreptul* No. 34 din 1907. Vezi D. Alexandrescu, *Dreptul civil român*, tom. VII, pag. 643 și urm. și autoritățile citate acolo).

S. R.

6 Iulie 1909

LUCRĂTOR. — ACCIDENT DE LUCRU. — RESPONSABILITATE. — INDEMNITATE ZILNICĂ. — REVIZUIRE.

În materie de accidente de lucru, indemnitatea zilnică este, ca și renta alocată pentru incapacitatea permanentă, susceptibilă de revizuire, și decizia care atribuie infirmității un caracter temporal, nu are, în această privință, autoritatea lucrului judecat.

(Din *Pand. périod.* VI cahier 1909).

A apărut: **Tratat de Drept Comercial**

Vol. II, partea II

Asociațiunile în participație, Societățile civile și comerciale

de **C. N. TONEANU**, avocat din Galați.

Se găsește de vânzare la librăriile: { Negoescu & Manițiu din Galați,
Socec și Alcalay din București.

— Prețul 4 lei. —

La librăria Negoescu & Manițiu se găsește vol. I pe prețul de 8 lei.

Falimentele, partea I și II, ambele pe preț de 6 lei.